
Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach adwokackich

Palestra 8/10(82), 77-79

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO **W SPRAWACH ADWOKACKICH**

W Y R O K
z dnia 20 czerwca 1964 r.
(R. Adw. 103/63)

Od każdego prawomocnego postanowienia komisji dyscyplinarnej kończącego postępowanie można założyć rewizję nadzwyczajną.

Sąd Najwyższy w Warszawie, na skutek rewizji nadzwyczajnej założonej przez Ministra Sprawiedliwości od postanowienia Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej Izby Adwokackiej w W. z dnia 8.VI.1963 r. (D. Z. 35/63), uchyła zaskarżone postanowienie oraz postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej w W. z dnia 13.III.1963 r. (R. D. 110/62) i zwraca akta temuż Rzecznikowi w celu kontynuowania dochodzenia dyscyplinarnego.

Z u z a s a d n i e n i a

Rzecznik Dyscyplinarny Rady Adwokackiej w W. rozpoznał trzy skargi świadków, którzy zeznawali w sprawie karnej Sądu Wojewódzkiego dla m. W. Świadkowie ci poczuli się znieważeni sformułowaniami obrońcy oskarżonego S., adwokata B., jakich użył on w stosunku do nich w przemówieniu obrończym na rozprawie rewizyjnej (...). Ponadto w sporządzonej przez adw. B. rewizji znalazł się zwrot poniżający wszystkich bez wyjątku powodów cywilnych.

Rzecznik Dyscyplinarny, opierając się na zeznaniach sędziego-przewodniczącego rozprawy i prokuratora-uczestnika tejże rozprawy, umorzył dochodzenie dyscyplinarne, a poza tym w ogóle nie ustosunkował się do konkretnych ustaleń św. P.

W odwołaniu do Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej J. P. zarzucił, że Rzecznik Dyscyplinarny nie przesłuchał innych świadków obecnych na rozprawie, a mianowicie adwokatów S. i K. oraz inż. K., oraz kwestionował wartość dowodową zeznań świadków zbadanych w toku dochodzenia. Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna oddaliła odwołanie J. P.

Od tego prawomocnego postanowienia Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej Minister Sprawiedliwości założył rewizję nadzwyczajną.

Rewizja, zarzucając zaskarżonemu postanowieniu oczywistą niesłuszność wynikającą z naruszenia toku postępowania przepisu § 5 rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym (Dz. U. z 1951 r. Nr 21, poz. 134) w związku z przepisem art. 8 i 233 § 1 lit. c) k.p.k., wnosi o uchylenie wymienionego postanowienia oraz postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej z dnia 13.III.1963 r. (R. D. 110/62) i zwrot temuż Rzecznikowi w celu kontynuowania dochodzenia dyscyplinarnego.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym Rzecznik Dyscyplinarny NRA i obrońca obwinionego wnieśli o oddalenie rewizji nadzwyczajnej, podnosząc zarzut jej niedopuszczalności z mocy § 17 pkt 3 i § 38 cyt. rozp. c postępowaniu dyscyplinarnym i twierdząc zarazem, że zgodnie z tymi przepisami postanowienia wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej są ostateczne i nie przysługuje od nich rewizja nadzwyczajna, która może być zakładana tylko od orzeczeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesiony przed Sądem Najwyższym zarzut nie jest słuszny.

Stosownie do § 38 powołanego rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym, w postępowaniu z rewizji nadzwyczajnej stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego, artykuł zaś 394 k.p.k. wyraźnie stwierdza, że rewizja nadzwyczajna może być założona także od każdego prawomocnego postanowienia kończącego postępowanie. Wprawdzie powołany § 38 mówi o rewizji od orzeczenia, jednakże w rozumieniu art. 40 § 1 k.p.k. orzeczeniem jest również postanowienie, przy czym przepis § 3 ust. 3 rozporządzenia rozróżnia postanowienia kończące postępowanie, które muszą być uzasadnione, od innych postanowień, tzw. incydentalnych.

W tym stanie rzeczy nie może ulegać wątpliwości, że od każdego prawomocnego postanowienia komisji dyscyplinarnej kończącego postępowanie może być założona rewizja nadzwyczajna. Odmienna interpretacja powołanych przepisów jest nie do przyjęcia. Skoro bowiem w postępowaniu sądowym od każdego prawomocnego postanowienia kończącego postępowanie może być założona rewizja nadzwyczajna (art. 394 k.p.k.), jak również skoro każde prawomocne postanowienie o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia w razie stwierdzenia, że umorzenie postępowania było bezzasadne, może być uchylone w trybie nadzoru (art. 245¹⁸ k.p.k.) — to byłoby niezrozumiałe, dlaczego wydane w toku postępowania dyscyplinarnego postanowienia kończące postępowanie nie podlegałyby żadnemu nadzorowi, chociaż art. 5 ustawy o ustroju adwokatury (Dz. U. z 1959 r. Nr 8, poz. 41) wyraźnie stwierdza, że zwierzchni nadzór nad działalnością adwokatury sprawuje Minister Sprawiedliwości, rewizje nadzwyczajne zaś są właśnie środkiem nadzoru nad orzecznictwem organów samorządu adwokackiego.

Z tych przyczyn wnioszek Rzecznika

Dyscyplinarnego i obrońcy obwinionego należało oddalić.

Jeśli chodzi o istotę rzeczy, to rewizja nadzwyczajna jest zasadna. Pomijając już to, że Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna oddaliła odwołanie J. P., nie polemizując w uzasadnieniu swego postanowienia w ogóle z wywodami odwołania, należy stwierdzić, że zaskarżone postanowienie, tak jak i postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 13.III.1963 r., ostać się nie mogą, gdyż naruszają w istotny sposób przepisy art. 8 i 233 § 1 lit. c) k.p.k.

Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna nie dostrzegła, że Rzecznik Dyscyplinarny w ogóle nie ustosunkował się do poniżającego zwrotu zawartego w wywodzie rewizji, którą sporządził adw. B. Niewłaściwość tego zwrotu wynika choćby ze stanowiska Sądu, cytowanego w wyjaśnieniach adw. B. w zestawieniu z odpowiednim zdaniem wyводу rewizji. Sąd mówił bowiem o większości współników, a adw. B. poniżył wszystkich. Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna przeszła do porządku dziennego nad żądaniem pokrzywdzonego, by zbadać trzech wspomnianych wyżej świadków.

Świadkowie W. i Z. ustalają okoliczności negatywne, i to w formie warunkowej, co wcale nie wyklucza, że inni świadkowie-obszernicy, a nie uczestnicy rozprawy mogliby potwierdzić zarzuty wynikające z zeznań P.

Jest bowiem zrozumiałe, że niektóre incydenty słowne mogą ująć uwagi składu sądu i prokuratora. W pamięci składu sądu i prokuratora, a więc ludzi, którzy codziennie biorą udział w różnych rozprawach, drobne incydenty z reguły się zacierają, nie sposób zaś pominąć tego, że świadkowie W. Z. zostali przesłuchani dopiero w dniu 9.III.1963 r. na okoliczności zdarzeń, jakie miały miejsce w dniu 20.VI.1962 r.

W tych warunkach obowiązkiem

Rzecznika Dyscyplinarnego było dążyć do całkowitego wyjaśnienia sprawy i w tym celu przesłuchać świadków S., K. i W., jako obecnych na rozprawie w dniu 20.VI.1962 r. powołanych w odwołaniu pokrzywdzonego na okoliczności pozytywne. Nieuczynienie zadość

temu obowiązкови spowodowało konieczność uchylenia postanowienia o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego, czego wojewódzka Komisja Dyscyplinarna nie uczyniła.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

KRONIKA

Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

Izba bydgoska

1. W dniu 17 stycznia 1964 r. odbył się w Izbie Adwokackiej w Bydgoszczy egzamin adwokacki, do którego przystąpiło 5 aplikantów.

W Komisji egzaminacyjnej wziął udział Prezes Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy Wacław Żebrowski jako delegat Minister Sprawiedliwości, a nadto adw. Alfred Sz wajkert jako delegat NRA.

Egzamin z wynikiem pomyślnym zdali wszyscy aplikanci.

2. Rada Adwokacka w Bydgoszczy opublikowała sprawozdanie ze swej działalności za okres od dnia 1.I.1962 r. do dnia 31.XII. 1963 r. Sprawozdanie to w części finansowej zawiera dane dotyczące: 1) wykonania budżetów za lata 1962 i 1963 wraz z wnioskami Komisji Rewizyjnej, 2) zatwierdzenia zamknięć rachunkowych, to jest bilansu i rachunku wyników za lata 1962 i 1963, oraz 3) udzielenia w tym zakresie Radzie Adwokackiej absolutorium.

W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka odbyła w 1962 r. 9 posiedzeń Rady oraz 3 posiedzenia Prezydium Rady, na których załatwiono definitywnie 292 sprawy z ogólnego wpływu 305 spraw, a w 1963 r. 8 posiedzeń Rady i 6 posiedzeń Prezydium Rady, na których załatwiono 274 sprawy z ogólnej liczby 292 spraw.

3. W dniu 31 grudnia 1963 r. z ogólnej liczby 271 adwokatów wykonywało praktykę na terenie Izby Adwokackiej w Bydgoszczy 253 adwokatów w 28 zespołach, 7 adwokatów wykonywało praktykę indywidualną, a 11 adwokatów nie wykonywało zawodu. W okresie do 30.VI.1964 r. 39 adwokatów zaprzestało wykonywania zawodu adwokata i przeszło na radcostwa. W związku z powyższym Rada Adwokacka rozesłała do zespołów na terenie całej Izby pismo wyjaśniające, że adwokaci, którzy ograniczyli swoje zajęcia zawodowe do wykonywania czynności radcy prawnego, powinni w ciągu 14 dni — jeżeli wystąpienie z Zespołu miało miejsce przed 1.I.1964 r. — zawiadomić o tym sądy oraz urzędy we wszystkich prowadzonych przez siebie sprawach i wskazać jednocześnie osobę zastępcy wyznaczonego przez kierownika zespołu w trybie art. 21 ust. 1—3 u. o u.a., ponieważ sami nie mogą występować w tych sprawach, które przyjęli do prowadzenia jeszcze przed wystąpieniem z zespołu. Natomiast adwokaci, którzy wystąpili z zespołu po 1.I.1964 r., powinni skierować takie zawiadomienie za pośrednictwem kierownika zespołu.